

Sygn. akt VIII U 818/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Iwona Jawor - Piszc

Protokolant p.o. protokolant sądowy Małgorzata Stec

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 roku w Lublinie

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołań A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 14 czerwca 2016 roku znak(...)

z dnia 22 czerwca 2016 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala A. P. wysokość emerytury na dzień 1 czerwca 2016 roku przy przyjęciu podstawy wymiaru emerytury na który składa się zwaloryzowany kapitał początkowy oraz suma:

- 1) kwoty składek ustalonej po istniejącej rocznej waloryzacji przeprowadzonej na dzień 1 czerwca 2015 roku
- 2) kwoty składek należnych za 2015 rok poddanych waloryzacji kwartalnej obejmujących stan konta za pierwszy, drugi i trzeci kwartał tego roku
- 3) nominalnej kwoty składek należnych po zakończeniu trzeciego kwartału 2015 roku do dnia 31 maja 2016 roku.

Sygn. akt VIII U 818/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oddział w L. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury A. P. od dnia 1 czerwca 2016 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ rentowy wydał powyższą decyzją w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 2016, poz. 887 tekst jednolity ze zm., zwanej dalej ustawą emerytalną), podnosząc, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, w tym kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, tj. do dnia 31 maja 2016 roku 304234,09 zł. oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego 547974,41 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku

o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 7 czerwca 2016 roku 207,80 miesięcy. Tak wyliczone świadczenie wyniosło 4101,10zł. brutto (decyzja k. 20 akt ZUS).

Decyzja z dnia 22 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oddział w L. przeliczył wysokość emerytury A. P. od dnia 1 czerwca 2016 roku, wyliczając wysokość świadczenia na kwotę 4107,68 zł. brutto (decyzja k. 22 akt ZUS).

A. P. nie zgodził się z powyższymi decyzjami wnosząc w dniach 22 czerwca 2016 roku i 4 lipca 2016 roku odwołania, podnosząc, iż nie zgadza się z zaskarżonymi decyzjami bowiem jego świadczenie uległo zmniejszeniu w stosunku do decyzji z dnia 31 marca 2016 roku, pomimo zwiększenia na jego koncie ubezpieczeniowym składek wobec pozostawania w zatrudnieniu w kolejnych dwóch miesiącach (odwołania k. 2,k. 20).

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie, podnosząc okoliczności leżące u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 5-6,29). Dodatkowo wskazał, iż decyzją z dnia 31 marca 2016 roku przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 13 marca 2016 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia została ustalona na podstawie art. 25 i 26 ustawy emerytalnej. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę (tj. do 29 lutego 2016 roku - 203473,22 zł., kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego - 586933,79 zł. oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji - 114490,30 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę - 210,70 miesięcy. Emerytura ustalona w podany sposób wynosi 4294,72 zł. Przy ustalaniu wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie, środków zaewidencjonowanych na subkoncie oraz kapitału początkowego ostatnią waloryzacją przyjętą do wyliczenia wyżej wymienionych wskaźników była waloryzacja kwartalna za III kwartał 2015 roku. W decyzji tej ubezpieczony był pouczone, że wypłata emerytury została zawieszona w związku z kontynuowaniem zatrudnienia, a ostateczna wysokość emerytury zostanie ustalona z chwilą podjęcia wypłaty świadczenia. Decyzją z dnia 14 czerwca 2016 roku podjęto wypłatę emerytury od dnia 1 czerwca 2016 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, w tym kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, tj. do 31 maja 2016 roku 304234,09 zł, oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego 547974,41 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 7 czerwca 2016 roku 207,80 miesięcy. Przy ustalaniu wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie, środków zaewidencjonowanych na subkoncie oraz kapitału początkowego ostatnią waloryzacją przyjętą do wyliczenia ww. wskaźników była waloryzacja roczna za 2015 roku, która była mniej korzystna niż waloryzacja kwartalna przyjęta do ustalenia wysokości emerytury w decyzji z dnia 31 marca 2016 roku, co miało wpływ na wysokość emerytury, która uległa obniżeniu.

Wobec powyższego, zdaniem organu rentowego, zarówno decyzja o przyznaniu jak i zaskarżone decyzje zostały wydane prawidłowo, przy uwzględnieniu zasady waloryzacji z art. 25 a ustawy emerytalnej .

Strony podtrzymał swoje stanowiska na rozprawie (protokół rozprawy k. 137).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

A. P., urodzony dnia (...), w dniu 23 marca 2016 roku wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 31 marca 2016 roku ustalono wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...)roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia została ustalona na podstawie art. 25 i 26 ustawy emerytalnej na kwotę 4294,72 zł. brutto (k. 13-14 a.e.). Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę (tj. do dnia 29.02.2016r.) - 203473,22 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego - 586933,79 zł oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem

ich waloryzacji - 114490,30 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę - 210,70 miesięcy. Emerytura ustalona w podany sposób wynosi 4294,72 zł. Przy ustalaniu wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie, środków zaewidencjonowanych na subkoncie oraz kapitału początkowego ostatnią waloryzacją przyjętą do wyliczenia świadczenia była waloryzacja kwartalna za III kwartał 2015 roku. Wpłata świadczenia została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczonego zatrudnienia, przy czym wysokość świadczenia, jak wynika z informacji zawartej w decyzji, zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia jej wypłaty tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie jej wypłaty.

W dniu 8 czerwca 2016 roku wnioskodawca złożył Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych świadectwo pracy z dnia 31 maja 2016 roku, z którego wynikało, że był on zatrudniony do dnia 31 maja 2016 roku. Jednocześnie wniósł o wznowienie wypłaty emerytury (świadectwo pracy k. 16 akt ZUS, wniosek k. 15 akt ZUS). Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją z dnia 14 czerwca 2016 roku dokonał przeliczenia emerytury, ustalając wysokość emerytury na kwotę 4101,10 zł. brutto i podjął wypłatę tego świadczenia od dnia 1 czerwca 2016 roku. Dnia 22 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczył ponownie świadczenie wnioskodawcy ustalając jego wysokość na kwotę 4107,86 zł. brutto od dnia 1 czerwca 2016 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Stan faktyczny niniejszej sprawy jest bezsporny, spór dotyczy oceny prawnej przepisów mających w sprawie zastosowanie przy wyliczeniu wysokości świadczenia.

Na wstępie rozważań prawnych należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy emerytalnej waloryzację przeprowadza się corocznie od dnia 1 czerwca każdego roku (...) z uwzględnieniem art. 25a tejże ustawy. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Stosownie zaś do treści ust. 4 tego przepisu waloryzacji podlega kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzona waloryzacja. Powołany natomiast w powyższym przepisie art. 25a ustawy emerytalnej, w ust. 1 stanowi, że przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie. W przypadku ustalania wysokości emerytury:

- 1) w pierwszym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
- 2) w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
- 3) w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
- 4) w czwartym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku (art. 25a ust. 2).

Waloryzacja roczna jest mechanizmem przeprowadzanym na indywidualnym koncie ubezpieczonego, który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnych, bądź nie wystąpił o ich ustalenie. Natomiast przepis art. 25a ustawy emerytalnej, który stanowi uszczegółowienie regulacji zawartej w art. 25, ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytury do składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, wówczas kwota tych składek waloryzowana jest kwartalnie. W niniejszej sprawie istotnym jest, że na mocy zaskarżonej decyzji, nastąpiło podjęcie wypłaty emerytury wnioskodawcy z uwagi na zakończenie zatrudnienia. Zaskarżona decyzja z dnia 14 czerwca 2016 roku, nie była decyzją przyznającą prawo do świadczenia, lecz była to decyzja "o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty

emerytury". W tym stanie rzeczy składki zaewidencjonowane na koncie wnioskodawcy po dniu 31 stycznia 2015 roku powinny zostać zwaloryzowane w oparciu o przepis art. 25a ust. 2 pkt 2 ustawy emerytalnej, tj. przy zastosowaniu waloryzacji kwartalnej. Regulacja ta bowiem została wprowadzona w celu zapewnienia osobom nabywającym prawo do emerytury w różnych miesiącach roku (w przypadku wnioskodawcy w marcu 2016 roku), że nie będą wyłączone z waloryzacji te okresy, które nie są objęte waloryzacją roczną. W orzeczeniach z dnia 3 listopada 2015 roku (IIIUZP 12/15 niepublikowane) i z dnia 6 października 2015 roku (III UZP 9/15 LEX nr 1923849) Sąd Najwyższy wskazał, że kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz. Tak ustalona emerytura może być już tylko powiększona w przypadku dalszego opłacania składek w sposób podany w art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W odniesieniu do emerytury nabytej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej ryzykiem emerytalnym było osiągnięcie wieku emerytalnego zatem wypłata emerytury następowała bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Decyzja wydawana była tylko raz i w ustawie nie przewidziano przepisu ustalającego tryb przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w systemie zdefiniowanej składki. W tym kontekście wysokość emerytury ubezpieczonego w systemie zdefiniowanej składki została ustalona prawidłowo w marcu 2016 roku w dniu nabycia przez niego prawa do emerytury. Takie też stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie III AUa 447/15.

Na podstawie obliczenia emerytury, przyznanej jak w przypadku wnioskodawcy - w II kwartale 2016 roku składa się – obok zwaloryzowanego kapitału początkowego - suma:

1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2015 roku (kwoty zwaloryzowanych składek należnych do końca 2014 roku),

2) kwoty składek należnych za 2015 rok poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25 a ust 1 pkt 2 ustawy, obejmująca – stan konta po pierwszym kwartale 2015 roku (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał 2015; stan konta po drugim kwartale 2015 roku (kwota składek zaewidencjonowanych do końca lipca tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za drugi kwartał 2015, stan konta po trzecim kwartale 2015 roku (kwota składek zaewidencjonowanych do końca października tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za trzeci kwartał 2015 roku oraz stan konta po czwartym kwartale 2015 roku (kwota składek zaewidencjonowanych do końca stycznia 2016 roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za czwarty kwartał 2015 roku,

3) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu czwartego kwartału 2015 roku do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, która w świetle art. 25 a ust 1 pkt 2 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z czwartym kwartałem 2015 roku, a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną przypadająca na dzień 1 czerwca 2016 roku.

Obie zatem zakazane decyzje, przyjmujące inny mechanizm wyliczenia wysokości świadczenia wnioskodawcy są nie prawidłowe, bowiem ze sposobu ich wyliczenia należałoby wnioskować, iż A. P. nabył prawo do świadczenia nie decyzją z dnia 31 marca 2016 roku z dniem(...)roku, ale dopiero decyzją z dnia 14 czerwca 2016 roku, co jest oczywiście nieprawidłowe. Sąd Okręgowy wydając wyrok dokonał opisowego sposobu ustalenia wysokości świadczenia bowiem kwota świadczenia ustalona decyzją z dnia 31 marca 2016 roku ulegnie, na dzień podjęcia wypłaty tj. 1 czerwca 2016 roku, wzrostowi przy uwzględnieniu składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego w okresie dwóch kolejnych miesięcy – kwietnia i maja 2016 roku .

Z tych względów i na mocy powołanych przepisów oraz na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.